Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/2102

29.4.2026

P10_TA(2025)0255

Glavni cilji zasedanja konference pogodbenic CITES (CoP20) v Uzbekistanu

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 23. oktobra 2025 o strateških ciljih EU za 20. zasedanje konference pogodbenic Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) v Samarkandu v Uzbekistanu od 24. novembra do 5. decembra 2025 (2025/2618(RSP))

(C/2026/2102)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju poročila Medvladne platforme o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) z naslovom *Global assessment report on biodiversity and ecosystem services* (Globalno ocenjevalno poročilo o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah) z dne 4. maja 2019 ([1]),

— ob upoštevanju rdečega seznama ogroženih vrst Svetovne zveze za varstvo narave (IUCN),

— ob upoštevanju previdnostnega načela, določenega v členu 191(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije,

— ob upoštevanju poročila Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo z naslovom *The State of the World's Forests – Forest-sector innovations towards a more sustainable future* (Stanje svetovnih gozdov – inovacije v gozdarskem sektorju za bolj trajnostno prihodnost), objavljenega leta 2024,

— ob upoštevanju prihodnjega 20. zasedanja konference pogodbenic Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), ki bo potekalo od 24. novembra do 5. decembra 2025 v Uzbekistanu,

— ob upoštevanju resolucij generalne skupščine OZN o nedovoljeni trgovini s prostoživečimi vrstami, nazadnje resolucije 77/325, sprejete 25. avgusta 2023,

— ob upoštevanju poročila Urada Združenih narodov za droge in kriminal z naslovom *World Wildlife Crime Report – Trafficking in Protected Species* (Poročilo o kriminalu, povezanem s prostoživečimi vrstami, po svetu – nezakonita trgovina z zavarovanimi vrstami), objavljenega maja 2024,

— ob upoštevanju Europolove publikacije iz leta 2025 z naslovom *The changing DNA of serious and organised crime – European Union Serious and Organise Crime Threat Assessment* (Spreminjajoča se narava hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala – ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji) (poročilo EU SOCTA),

— ob upoštevanju resolucije konference CITES št. 12.3 (Rev. CoP19) o dovoljenjih in potrdilih,

— ob upoštevanju sklepa CITES št. 19.66 o pregledu resolucije konference št. 11.3 (Rev. CoP19) o skladnosti in izvrševanju,

— ob upoštevanju resolucije konference CITES št. 17.6 (Rev. CoP19) o prepovedi, preprečevanju in odkrivanju korupcije ter boju proti njej, ki omogoča dejavnosti, ki so v nasprotju s Konvencijo,

— ob upoštevanju sklepov konference CITES št. 19.81–19.83 z naslovom *Wildlife crime linked to the Internet* (Spletni kriminal, povezan s prostoživečimi vrstami),

— ob upoštevanju resolucije konference CITES št. 12.10 (Rev. CoP15) z naslovom *Registration of operations that breed Appendix-I animal species in captivity for commercial purposes* (Registracija dejavnosti, v okviru katerih se v ujetništvu za komercialne namene vzrejajo živalske vrste iz Dodatka I),

— ob upoštevanju sklepa konference CITES št. 14.69 z naslovom *Captive-bred and ranched specimens* (Osebki, vzrejenih v ujetništvu in na farmah),

— ob upoštevanju resolucij konference CITES št. 12.5 (Rev. CoP19) o ohranjanju tigrov in drugih vrst azijskih velikih mačk iz Dodatka I ter trgovini z njimi ter resolucije Conf. št. 9.14 (Rev. CoP17) o ohranjanju afriških in azijskih nosorogov ter trgovini z njimi,

([1]) Brondizio, E. S., Settele, J., Díaz, S. in Ngo, H. T. (ur.), Global assessment report on biodiversity and ecosystem services of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, Bonn, 2019.

— ob upoštevanju resolucije konference CITES št. 10.10 (Rev. CoP19) o trgovini z osebki slonov,

— ob upoštevanju sklepov konference CITES (Rev. CoP19) št. 18.226 in 19.108 o trgovini z azijskimi sloni (*Elephas maximus*),

— ob upoštevanju sklepov konference CITES št. 19.275 do 19.277 o taksonomiji in nomenklaturi afriških slonov (*Loxodonta* spp.), 18.117 (Rev. CoP19), 18.118 in 18.119 (Rev. CoP19) o zaprtju domačih trgov s slonovino ter 19.156, 19.157, 18.184 (Rev. CoP19) in 18.185 (Rev. CoP19) o zalogah in skladiščih (slonovina),

— ob upoštevanju sklepov konference CITES št. 19.68–19.70 z naslovom *Review of the National Ivory Action Plan Process* (Pregled postopka v zvezi z nacionalnim akcijskim načrtom za slonovino),

— ob upoštevanju resolucije konference CITES št. 17.9 z naslovom *Trade in hunting trophies of species listed in Appendix I or II* (Trgovina z lovskimi trofejami vrst s seznama iz Dodatka I ali II),

— ob upoštevanju sklepov konference CITES št. 19.218–19.221 z naslovom *Eels (Anguilla spp.)* (Jegulje (*Anguilla* spp.)),

— ob upoštevanju resolucije IUCN 132 z naslovom *Controlling and monitoring trade in croaker swim bladders to protect target croakers and reduce incidental catches of threatened marine megafauna* (Nadzor in spremljanje trgovine s plavalnimi mehurji grb za zaščito vrste grba in zmanjšanje prilova ogrožene morske megafavne), ki je bila sprejeta na svetovnem kongresu IUCN leta 2021,

— ob upoštevanju poročila znanstvenega odbora (SC69B) Mednarodne komisije za kitolov, sprejetega 3. maja 2024 ([2]),

— ob upoštevanju sklepov konference CITES št. 19.169–19.174 z naslovom *Disposal of confiscated specimens* (Odstranitev zaseženih osebkov) in resolucije konference CITES št. 17.8 (Rev. CoP19) z naslovom *Disposal of illegally traded and confiscated specimens of CITES-listed species* (Odstranitev osebkov vrst, navedenih na seznamih CITES, s katerimi se je nezakonito trgovalo in ki so bili zaseženi,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. novembra 2022 z naslovom Revizija akcijskega načrta EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami (COM(2022)0581),

— ob upoštevanju Direktive (EU) 2024/1203 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi direktiv 2008/99/ES in 2009/123/ES ([3]) (revidirana direktiva o okoljski kriminaliteti),

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: vračanje narave v naša življenja ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. oktobra 2022 o strateških ciljih EU za 19. zasedanje konference pogodbenic Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) ([6]), ki je potekala od 14. do 25. novembra 2022 v Panami,

— ob upoštevanju Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([7]), ki naj bi spodbujala ohranjanje biotske raznovrstnosti in je temelj evropske politike ohranjanja narave, in Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic ([8]),

([2]) Mednarodna komisija za kitolov: *Report of the Scientific Committee (SC69B)* (Poročilo znanstvenega odbora (SC69B)), 2024, https://archive.iwc.int/pages/download.php?noattach=true&ref=22181&ext=pdf.
([3]) UL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj.
([4]) UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
([5]) UL C 67, 8.2.2022, str. 25.
([6]) UL C 132, 14.4.2023, str. 41.
([7]) UL L 206, 22.7.1992, str. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj.
([8]) UL L 20, 26.1.2010, str. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj.

— ob upoštevanju Uredbe (EU) 2016/429 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o prenosljivih boleznih živali in o spremembi ter razveljavitvi določenih aktov na področju zdravja živali („Pravila o zdravju živali“) ([9]),

— ob upoštevanju Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost, sprejetega v okviru Konvencije OZN o biološki raznovrstnosti, zlasti cilja 4 – zaustavitev izumiranja vrst, zaščita genske raznolikosti ter obvladovanje konfliktov med človekom in prostoživečimi vrstami – ter cilja 5 – zagotovitev trajnostnega, varnega in zakonitega lova in nabiranja prostoživečih vrst ter trgovanja z njimi,

— ob upoštevanju Agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030, zlasti cilja trajnostnega razvoja št. 14 o ohranjanju morij in morskih virov ter cilja 15 o varstvu, obnovi in trajnostni rabi kopenskih ekosistemov,

— ob upoštevanju vprašanj za Svet in Komisijo o glavnih ciljih zasedanja konference pogodbenic CITES (COP20) v Uzbekistanu (O-000035/2025 – B10-0013 in O-000036/2025 – B10-0014/2025),

— ob upoštevanju členov 142(5) in 136(2) Poslovnika,

A. ker je konvencija CITES najobsežnejši svetovni sporazum o ohranjanju prostoživečih vrst, Turkmenistan pa je pred kratkim postal 185. pogodbenica konvencije CITES;

B. ker so v Dodatku I h konvenciji CITES navedene vrste, ki jim grozi izumrtje in na katere trgovina negativno vpliva ali bi lahko negativno vplivala; ker so v Dodatku II navedene vrste, ki bi jim lahko grozilo izumrtje, če ne bodo za trgovino z osebki teh vrst veljali strogi predpisi, s katerimi bi preprečili uporabo, ki ni združljiva s preživetjem teh vrst, in če ne bo trgovina z njimi pod učinkovitim nadzorom;

C. ker velika večina vrst, s katerimi se trguje, ni zaščitena na podlagi konvenciji CITES; ker mednarodna trgovina s temi vrstami ostaja neregulirana in nedokumentirana;

D. ker je pomembno obvarovati kopensko, sladkovodno, morsko in obalno biotsko raznovrstnost ter ukrepati v zvezi z nevarnostmi, ki nastajajo zaradi neregulirane, slabo regulirane in nezakonite rabe živih kopenskih, morskih in drugih vodnih virov;

E. ker je treba v skladu z globalnim ocenjevalnim poročilom IPBES o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah ustaviti in obrniti sedanje trende izgube biotske raznovrstnosti; ker je v poročilu priznano, da je bilo neposredno izkoriščanje opredeljeno kot eden od glavnih vzrokov za upadanje biotske raznovrstnosti na svetovni ravni; ker izguba biotske raznovrstnosti poslabšuje učinke podnebnih sprememb, saj povečuje ranljivost za ekstremne vremenske dogodke in suše ter zmanjšuje razpoložljivost zdrave hrane in čiste vode;

F. ker globalna ocena za rdeči seznam IUCN v zvezi z več vrstami morskih psov, navedenih v Dodatku II h konvenciji CITES, še naprej kaže, da se je svetovna populacija v naravi izrazito zmanjšala, in sicer za več kot 80 %, in da vrste, kot je dolgoplavuti morski pes, še vedno upadajo, s čimer presegajo merila za uvrstitev na seznam iz Dodatka I; ker se več ogroženih vrst morskih psov še vedno močno izkorišča in je torej treba izboljšati izvrševanje in/ali vrste uvrstiti na seznam iz Dodatka I;

G. ker tretjini morskih psov, raž in himer grozi izumrtje ([10]), eden glavnih vzrokov za ta upad pa je mednarodna trgovina z njihovimi deli in sorodnimi izdelki; ker so strožje omejitve nujne, saj so možnosti večine morskih psov, da si opomorejo od tega upada, omejene zaradi njihovega počasnega razvoja in razmnoževanja ([11]);

([9]) UL L 84, 31.3.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj.

([10]) IUCN: *The global status of sharks, rays and chimaeras* (Svetovni status morskih psov, raž in himer), 2024.

([11]) Finucci, B., Pacoureau, N., Rigby, C. L., Matsushiba, J. H., Faure-Beaulieu, N. in drugi, „Fishing for oil and meat drives irreversible defaunation of deepwater sharks and rays“ (Ribolov, namenjen pridobivanju olja in mesa, povzroča nepovratno izginjanje globokomorskih morskih psov in raž) *Science*, zvezek 383, izdaja 6687, 2024, str. 1135–1141, https://doi.org/10.1126/science.ade9121.

H. ker je kritično ogrožena jegulja (*Anguilla anguilla*) trenutno edina jegulja, uvrščena v Dodatek II h konvenciji CITES; ker so bile v nedavnem primeru mlade jegulje prijavljene kot afriške dolgoplavute jegulje, za katere se nadzor mednarodne trgovine ne uporablja; ker se v skladu z načelom podobnosti iz konvencije CITES taksoni, ki so si med seboj podobni, navedejo v istem dodatku h konvenciji CITES, če mednarodna trgovina ogroža enega ali več taksonov; ker bi bila vključitev vseh vrst iz rodu Anguilla v Dodatek II upravičena zaradi potrebe po ohranjanju vrst in izvrševanju;

I. ker je Mednarodna komisija za kitolov na 69. zasedanju leta 2024 izrazila močno zaskrbljenost glede vse večje umrljivosti zaradi prilova, povezane z vse obsežnejšo mednarodno trgovino s plavalnimi mehurji rib, kot je totoaba; ker kalifornijski rjavi pliskavki grozi izumrtje in je zdaj kritično ogrožena zaradi zapletanja v zabodne mreže, namenjene ulovu totoabe, ki je prav tako kritično ogrožena vrsta; ker je bilo stanje totoabe in kalifornijske rjave pliskavke že opisano kot „dvojno izumiranje“ ([12]);

J. ker se izvorna koda R ([13]) vse pogosteje uporablja za izvozna dovoljenja za taksone, vključene v Dodatek II h konvenciji CITES, brez ocene primernosti njene uporabe ([14]); ker so med taksoni, za katere se izvorna koda R morda neustrezno uporablja, morske in vodne vrste, vključno z nekaterimi vrstami jesetra in jeguljo;

K. ker je IUCN leta 2021 stopnjo ogroženosti afriškega savanskega slona (*Loxodonta africana*) z razreda ranljivih vrst zvišala na razred ogroženih vrst, afriškega gozdnega slona (*Loxodonta cyclotis*) pa označila kot kritično ogroženega, saj se je populacija afriškega savanskega slona po Afriki v treh generacijah zmanjšala za več kot 60 %, populacija afriškega gozdnega slona pa za 86 % ([15]);

L. ker je v sklepu konference CITES št. 14.69 o osebkih, vzrejenih v ujetništvu in na farmah, izraženo nasprotovanje komercialni reji tigrov in trgovini z njihovimi deli; ker države članice EU še naprej uvažajo in izvažajo žive tigre in njihove telesne dele, ki so pod oznako CITES registrirani za komercialno trgovino;

M. ker je sokol selec dragocena vrsta, po kateri se veliko povprašuje v mednarodni trgovini, mediji pa pogosto poročajo, da se to vrsto nezakonito lovi, tudi v evropskih državah, in da se z njo nezakonito trguje;

N. ker je nezakonita trgovina s prostoživečimi vrstami posledica vse večjega povpraševanja po izdelkih, pridobljenih iz prostoživečih vrst, in domačih živalih; ker je treba nujno obravnavati temeljne vzroke prekomernega izkoriščanja, in sicer z zmanjšanjem uporabe naravnih virov in svetovnega povpraševanja po prostoživečih vrstah ter spremembo vzorcev potrošnje;

O. ker je EU pomembno vozlišče, tranzitna točka ter tudi namembni kraj za zakonito in nezakonito pridobljene osebke prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst, pri čemer je trgovina z mladimi jeguljami v Evropi ena najbolj uničujočih ([16]), pa tudi najdonosnejših ([17]) oblik kriminala, povezanega s prostoživečimi vrstami, na svetu;

P. ker se nezakonita trgovina s prostoživečimi vrstami močno povečuje in je četrta največja oblika organiziranega kriminala na svetu ([18]); ker vlade ali izvršilni organi kaznivih dejanj nezakonite trgovine s prostoživečimi vrstami pogosto ne obravnavajo prednostno, storilce pa se redko preganja; ker kriminal, povezan s prostoživečimi vrstami, temelji na obstoječih kriminalnih strukturah, pranju denarja, korupciji in nedovoljenem prometu s prepovedanimi drogami; ker študije primerov kažejo, da lahko trgovci s prostoživečimi vrstami preklapljajo med različnimi izdelki iz prostoživečih vrst in izvornimi državami, odvisno od ravni kazenskega pregona in tržnega pritiska ([19]); ker je mednarodno sodelovanje bistveno v boju proti kriminalu, povezanemu s prostoživečimi vrstami;

([12]) Agencija za okoljske preiskave: *Dual Extinction: The illegal trade in the endangered totoaba and its impact on the critically endangered vaquita* (Dvojno izumiranje: nezakonita trgovina z ogroženo totoabo in njen vpliv na kritično ogroženo kalifornijsko rjavo pliskavko), briefing za 66. stalni odbor CITES, 2016.

([13]) „Each system should have an associated source code to be used on CITES permits and certificates.“ (Vsak sistem bi moral biti povezan z izvorno kodo, ki bi se uporabljala na dovoljenjih in potrdilih CITES), stran 3: CITES: *Guide to the application of CITES source code* (Navodila za uporabo izvornih kod CITES), 2024.

([14]) CITES: *Considerations and recommendations for ranching of marine species* (Premisleki in priporočila glede izlova na gojiščih vzrejenih morskih vrst, vrnjenih v odprte vode), 2023, https://cites.org/sites/default/files/documents/E-AC32-25-02.pdf.

([15]) IUCN: „African elephant species now Endangered and Critically Endangered - IUCN Red List“ (Ena od vrst afriškega slona zdaj ogrožena, druga pa kritično ogrožena – rdeči seznam IUCN) 2021, https://iucn.org/news/species/202103/african-elephant-species-now-endangered-and-critically-endangered-iucn-red-list.

([16]) Europol: „Law enforcement casts net over 256 eel smugglers“ (Policija prijela več kot 256 tihotapcev jegulj), 2023, https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/law-enforcement-casts-net-over-256-eel-smugglers.

([17]) Europol: *The changing DNA of serious and organised crime – European Union Serious and Organise Crime Threat Assessment* (Spreminjajoča se narava hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala – ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji) (poročilo EU SOCTA), 2025, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf.

([18]) US Immigration and Customs Enforcement (agencija ZDA za izvrševanje zakonodaje na področju carin in priseljevanja): „Wildlife Trafficking“ (Nezakonita trgovina s prostoživečimi vrstami), https://www.ice.gov/about-ice/hsi/investigate/wildlife-trafficking.

([19]) Urad Združenih narodov za droge in kriminal: *World Wildlife Crime Report 2024 – Trafficking in Protected Species* (Poročilo o kriminalu, povezanem s prostoživečimi vrstami, po svetu za leto 2024 – nezakonita trgovina z zavarovanimi vrstami), 2024.

Q. ker je v najnovejšem poročilu EU SOCTA ([20]) o hudih kaznivih dejanjih in organiziranem kriminalu poudarjeno, da kriminal, povezan s prostoživečimi vrstami, ostaja stalna grožnja, saj nedovoljeno trgovino spodbujata stalno povpraševanje in ponudba na potrošniških trgih v EU in zunaj nje, preprodajalci pa se vse pogosteje zatekajo k trgovanju z vrstami, ki niso uvrščene na sezname CITES, da jih organi pregona ne bi odkrili;

R. ker se z revidirano direktivo o okoljski kriminaliteti vzpostavlja harmoniziran okvir, ki omogoča odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanj zoper okolje oziroma razsojanje o njih, ter določajo odvračilne kazni, tudi za pravne osebe;

S. ker v EU in njenih državah članicah narašča zaskrbljenost glede trgovine z živalmi, vzrejenimi v ujetništvu, vključno z zakonitostjo uporabe vzrejne populacije in „pranjem“ živali, zajetih v divjini;

T. ker bi morala EU v skladu z resolucijo konference CITES št. 17.8 (in dokumenti CoP20 64.1–64.3), ter ciljem 14 revidiranega akcijskega načrta EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami spodbujati strukturirano sodelovanje in izmenjavo informacij na ravni EU med specializiranimi centri za reševanje in rehabilitacijo, vključno z zavetišči, da bi se zagotovile dolgoročne in vrstam primerne rešitve glede oskrbe in namestitve zaseženih prostoživečih živali;

U. ker sta se z razvojem digitalnih in družbenih omrežij povečala nezakonita ponudba prostoživečih živali in povpraševanje po njih; ker ima internet ključno vlogo pri omogočanju nezakonite in netrajnostne trgovine s prostoživečimi vrstami;

V. ker napačna identifikacija vrst vpliva na točno oceno ravni, primernih za lov in nabiranje prostoživečih vrst, ter na odkrivanje nezakonite trgovine;

W. ker je bila Evropska unija med letoma 2014 in 2023 druga največja uvoznica lovskih trofej vrst, navedenih v dodatkih h konvenciji CITES; ker vse več evropskih držav v odziv na etične pomisleke ter pomisleke glede ohranjanja vrst in biotske raznovrstnosti sprejema nacionalne ukrepe za omejitev ali prepoved uvoza takšnih trofej ali razmišlja o sprejetju takih ukrepov;

X. ker bi lahko imel trajnostni lov finančne koristi, ki bi podpirale ohranjanje vrst ter varstvo habitatov in biotske raznovrstnosti, pod pogojem, da bi se lovske dejavnosti izvajale v skladu z znanstveno utemeljenimi nacionalnimi in mednarodnimi okviri za ohranjanje vrst ter strogo nadzorovanimi in preverjenimi načrti za upravljanje populacij, s čimer bi zagotovili, da ohranjanje vrst, živalske populacije, varstvo habitatov in varstvo biotske raznovrstnosti ne bi bili ogroženi ter da bi se prihodki dodeljevali lokalnim skupnostim in projektom ohranjanja; ker mora ocena vpliva lova na živalske populacije temeljiti na zanesljivih znanstvenih podatkih, ki jih ovrednoti skupina za strokovno presojo; ker se priporoča povečanje prispevkov za projekte ohranjanja in trajnostni razvoj skupnosti;

Y. ker rezultati nedavnih raziskav kažejo, da se trgovina s slonovino kljub novim pravilom EU, ki veljajo od leta 2022, v EU nadaljuje; ker mora Komisija spremljati, kako države članice izvajajo nova pravila, ta pravila preoblikovati v zakonodajo, ki bo v celoti pravno zavezujoča, in zapolniti vse preostale vrzeli;

Z. ker je glavni vzrok za upad populacij afriških slonov divji lov zaradi slonovine; ker nezakonita trgovina s slonovino škoduje gospodarskemu razvoju, krepi organizirani kriminal, spodbuja korupcijo in podžiga konflikte;

AA. ker ima CITES v skladu s pristopom „eno zdravje“ pomembno vlogo pri zmanjševanju tveganja za prihodnji pojav zoonoz, ki so povezane z mednarodno trgovino s prostoživečimi vrstami in trgi prostoživečih vrst ter resno ogrožajo zdravje živali in ljudi;

AB. ker trgovina s prostoživečimi vrstami in njihova uporaba, če nista strogo regulirani, ogrožata biotsko raznovrstnost, prispevata k uničevanju naravnih habitatov in izkoriščanju prostoživečih vrst ter spodkopavata svetovna prizadevanja za boj proti podnebnim spremembam;

([20]) Europol: *The changing DNA of serious and organised crime – European Union Serious and Organise Crime Threat Assessment* (Spreminjajoča se narava hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala – ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji) (poročilo EU SOCTA), 2025, https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf.

AC. ker se ocenjuje, da več kot 70 % novih nalezljivih bolezni izvira iz prostoživečih živali ([21]); ker posedovanje prostoživečih živali kot hišnih živali povečuje tveganje za zoonozni preskok zaradi fizične bližine živali in njihovih lastnikov; ker je treba pridobiti strokovna mnenja o zmanjšanju tveganj za pojav zoonoz z odpravljanjem trgov s prostoživečimi vrstami in pripravo „pozitivnih seznamov“ ali „seznamov dovoljenih“ živalskih vrst, s katerimi se lahko trguje, jih vzreja in poseduje kot hišne živali ([22]), pri čemer bi bilo treba upoštevati tudi druge vidike, kot so dobrobit živali, stanje ohranjenosti in populacijski trendi;

AD. ker si je treba bolj prizadevati za izboljšanje preglednosti in učinkovite udeležbe gospodarskih in socialnih deležnikov pri odločanju;

Uvod

1. opozarja, da pogodbenice konvencije CITES priznavajo, da so prostoživeče živalske in rastlinske vrste v svojih številnih lepih in raznolikih oblikah nenadomestljiv del naravnih sistemov Zemlje ter da jih je treba zaščititi za sedanjo generacijo in prihodnje generacije;

2. priznava, da je konvencija CITES po 50 letih veljavnosti še vedno pomembna pri zagotavljanju, da je mednarodna trgovina s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami urejena tako, da ne ogroža preživetja vrst; ugotavlja, da je treba konvencijo prilagoditi novim in spreminjajočim se izzivom, vendar priznava, da je bil pri tem dosežen napredek;

3. je seznanjen z novimi in spreminjajočimi se izzivi, vključno s povečanim povpraševanjem po izdelkih iz prostoživečih vrst, kibernetsko kriminaliteto, izgubo biotske raznovrstnosti, podnebnimi spremembami ter potrebo po večji sledljivosti in izvrševanju; poziva pogodbenice konvencije CITES, naj te izzive rešujejo z okrepljenim sodelovanjem, boljšim izvrševanjem in učinkovitejšimi mehanizmi za zagotavljanje trajnostne trgovine;

4. poudarja, da je pri izvajanju konvencije CITES potreben previdnosten in znanstveno utemeljen pristop, da se zagotovi učinkovita zaščita prostoživečih vrst pred vse večjo nevarnostjo, ki jo mednarodna trgovina pomeni za posamezne živali, vrste, biotsko raznovrstnost ter zdravje ljudi in živali;

5. poudarja, da je treba povečati sinergijo med konvencijo CITES ter drugimi ustreznimi pogodbami in sporazumi, med drugim Konvencijo o biološki raznovrstnosti, Konvencijo o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali in Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (UNTOC), ter zagotoviti učinkovito in uspešno doseganje ohranitvenih ciljev;

Izvajanje, spoštovanje in izvrševanje predpisov

6. poziva vse pogodbenice konvencije CITES, naj pospešijo njeno izvajanje in izvrševanje ter v celoti izkoristijo razpoložljivi pravni okvir;

7. poziva vse pogodbenice, naj instrumente, predvidene v konvenciji CITES in sklepih, sprejetih na njeni podlagi, vključno s programom za pomoč pri izpolnjevanju obveznosti, uporabljajo dosledno, pregledno in nepristransko, da bi spodbujale ravnanje v skladu s konvencijo;

8. obžaluje, da se kot razlog za odpravo začasne ustavitve trgovanja navaja negativen gospodarski učinek ([23]), in vztraja, da bi pozitiven odgovor na take pozive ogrozil in spodkopal celoten proces, saj je gospodarski pritisk želeni rezultat začasne ustavitve trgovanja;

([21]) CITES: *One health and CITES: Reducing human and animal health risks from wildlife trade* (Pristop „eno zdravje“ in CITES: zmanjšanje tveganj za zdravje ljudi in živali, povezanih s trgovino s prostoživečimi vrstami), 2022, https://cites.org/sites/default/files/documents/E-CoP19-23-02_0.pdf.

([22]) Toland, E., Bando, M., Hamers, M., Cadenas, V.,Laidlaw, R. in drugi: „Turning Negatives into Positives for Pet Trading and Keeping: A Review of Positive Lists“ (Preoblikovanje negativnih vidikov v pozitivne vidike na področju trgovine s hišnimi živalmi in njihovega posedovanja: pregled pozitivnih seznamov, *Animals*, zvezek 10, izdaja 12, 2371, 2020, 'https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC7763047/pdf/animals-10-02371.pdf.

([23]) „Several parties called for Oman's trade suspension to be lifted, pointing to its detrimental economic impacts.“ (Več strani je pozvalo k odpravi začasne ustavitve trgovanja z Omanom, pri čemer so opozorile na škodljive gospodarske učinke te ustavitve.): Mednarodni inštitut za trajnostni razvoj, zbirno poročilo, 3.–8. februar 2025 – 78. zasedanje stalnega odbora CITES, 2025, https://enb.iisd.org/cites-standing-committee-78-summary.

9. poziva pogodbenice, naj zagotovijo, da se bodo postopki skladnosti v okviru konvencije CITES uporabljali enako za tranzitne države, države potrošnice in države na območju razširjenosti zadevnih vrst, spodbujajo dosledno izvrševanje in poskrbijo, da bodo vse pogodbenice izpolnile svoje obveznosti iz konvencije;

10. poziva, naj se sledljivost lova in pridobivanja vrst s seznamov CITES ter trgovine z njimi izboljša z okrepitvijo mehanizmov spremljanja, zagotavljanjem preglednosti v celotni dobavni verigi in tesnejšim sodelovanjem med izvornimi, tranzitnimi in namembnimi državami;

11. obžaluje, da sedanje opredelitve in smernice ne zadostujejo, saj sisteme sledljivosti potrebuje vse več vrst s seznamov CITES; poziva vse pogodbenice, naj sprejmejo resolucijo o določitvi jasnejših in doslednejših standardov sledljivosti za vrste s seznamov CITES in posamezne taksonomske skupine, vključene v dodatke, kot so morski psi in raže;

12. priznava, da k izvajanju konvencije CITES bistveno prispevajo žvižgači, novinarji, čuvaji prostoživečih vrst, gozdni nadzorniki in zagovorniki okoljskih pravic; poziva vse pogodbenice, naj si bolj prizadevajo za njihovo zaščito ter jim zagotovijo institucionalno in pravno podporo;

13. opozarja na konstruktivno in odločilno vlogo civilne družbe pri oblikovanju, razvoju in izvajanju konvencije CITES ter poudarja, kako pomembno je zagotoviti stalno sodelovanje civilne družbe v postopkih CITES;

14. poudarja, da imajo policija, carina in sodstvo ključno vlogo pri kazenskem pregonu v zvezi z mednarodno trgovino s prostoživečimi vrstami, ki je pogosto povezana z drugimi oblikami kriminala; spodbuja sodelovanje med državami članicami EU in prek drugih mednarodnih organov, vključno z Europolom, Eurojustom, Interpolom, Svetovno carinsko organizacijo, Uradom Združenih narodov za droge in kriminal ter drugimi ustreznimi organi; poziva, naj se organom kazenskega pregona zagotovijo ustrezna finančna sredstva, da bodo lahko v celoti opravljali svoje naloge;

15. obžaluje, da so orodja, ki jih ponujajo pravni okviri za kazenskopravno zaščito prostoživečih vrst, premalo izkoriščena; poziva vse pogodbenice, naj opredelijo in odpravijo vrzeli v svojih pravnih okvirih za kazenskopravno zaščito prostoživečih vrst; spodbuja priznavanje odgovornosti pravnih oseb za kriminal, povezan s prostoživečimi vrstami;

16. poudarja, kako pomembno je prvo srečanje odprte medvladne skupine strokovnjakov za kazniva dejanja, ki vplivajo na okolje, sklicane v skladu z resolucijo UNTOC št. 12/4, da se pregledajo izkušnje in preučijo možni odzivi na ugotovljene vrzeli, vključno z možnostjo, izvedljivostjo in prednostmi morebitnega dodatnega protokola h konvenciji UNTOC; v zvezi s tem poudarja, da je treba še naprej podpirati razvoj novega protokola UNTOC o nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami, kot je določeno v strategiji EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 in navedeno tudi v reviziji akcijskega načrta EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami;

17. poudarja, da je treba finančnoobveščevalne enote, protikorupcijske agencije in finančne institucije bolj vključiti v podporo pri izvajanju konvencije CITES;

18. poziva vse pogodbenice, naj obravnavajo vlogo korupcije pri omogočanju kriminala, ki vključuje živalske in rastlinske vrste, tudi z vzpostavitvijo mehanizma sodelovanja med organi CITES in protikorupcijskimi organi, da bi bilo mogoče v primeru odkritja koruptivne dejavnosti v zvezi z nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami hitro in učinkovito ukrepati; odločno podpira spremembe odstavka 4 resolucije konference št. 17.6 (Rev. CoP19) ki so bile predložene za 20. zasedanje konference pogodbenic in pogodbenice spodbujajo k vzpostavitvi takih mehanizmov;

19. spodbuja vse pogodbenice, naj, kjer je to ustrezno, preučijo možnosti za pregon oseb, ki organizirajo ali omogočajo nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami, v skladu z zakoni, ki se neposredno nanašajo na korupcijo, saj se na ta način lahko zagotovijo večja preiskovalna pooblastila in možnosti za višje kazni, kot se uporabljajo v okoljski zakonodaji;

20. želi opomniti, da nezakoniti finančni tokovi, povezani z nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami, ogrožajo izvajanje konvencije CITES in doseganje njenih ohranitvenih ciljev; poudarja, da je odvzem premoženjske koristi pomemben za odpravo finančnih spodbud za nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami; poziva pogodbenice, naj uvedejo ukrepe, ki bodo omogočili sledenje, identifikacijo, zamrznitev in zaplembo predmetov in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, povezanimi s prostoživečimi vrstami, tudi z okrepljenim izvajanjem resolucije konference št. 11.3 (Rev. CoP19) o skladnosti in izvrševanju;

21. poziva pogodbenice, naj v celoti spoštujejo resolucijo konference Št. 11.3 (Rev. CoP19) o skladnosti in izvrševanju ter resolucijo konference št. 17.6 (Rev. CoP19) o prepovedi, preprečevanju in odkrivanju korupcije ter boju proti njej; podpira predlagane spremembe resolucije konference št. 11.3 (Rev. CoP19) glede vključitve preiskav finančnega kriminala v preiskovanje kaznivih dejanj, povezanih s prostoživečimi vrstami, ter povečanja uporabe tehnik finančnih preiskav za odkrivanje storilcev kaznivih dejanj, povezanih s prostoživečimi vrstami, in njihovih mrež ter obravnavo nezakonitih finančnih tokov, povezanih s temi kaznivimi dejanji;

22. poudarja, da izmenjava ustreznih podatkov med pristojnimi organi in telesi, na primer podatkov o izdaji in preverjanju dokumentov, kot so vloge za uvoz, podpira izvajanje in izvrševanje konvencije CITES, saj prispeva k izgradnji strokovnega znanja, izboljšanju preglednosti in sledljivosti, omogočanju spremljanja v realnem času, pospešitvi upravnih postopkov in preprečevanju podvajanja dela, na primer z boljšo izmenjavo podatkov med državami članicami EU, tudi podatkov o zavrnjenih vlogah za uvoz;

23. poziva k večji in bolj sistematični digitalizaciji, ki bo spodbujala in olajšala izmenjavo podatkov, izboljšala sledljivost vrst s seznamov CITES, podprla izvrševanje ter spodbujala predvidljivo in učinkovito poslovno okolje, hkrati pa čim bolj zmanjšala nepotrebna bremena za zakonito trgovino;

24. poziva Komisijo in države članice, naj podprejo ukrepe na ravni EU in konvencije CITES, s katerimi bi zagotovili, da se omejitve v zvezi z osebki vrst, za katere je komercialna trgovina prepovedana, ne bi zaobšle s prodajo teh vrst za domnevno nekomercialne namene, kot v primeru prodaje namibijskih belih nosorogov v Združene države Amerike ([24]);

25. poziva k vključevanju novih tehnologij, kot so sistemi sledenja, ki temeljijo na umetni inteligenci, in nadzor z brezpilotnimi zrakoplovi, da bi okrepili prizadevanja za odkrivanje in izvrševanje;

Odločanje, preglednost in poročanje

26. pozdravlja letna poročila o nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami, saj so pomemben korak k njenemu boljšemu razumevanju;

27. pozdravlja spremembe Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 ([25]) in revidirane smernice o ureditvi EU, ki urejajo trgovino s slonovino, ter poziva Komisijo, naj dosledno spremlja, kako jih države članice izvajajo;

28. poudarja, da bi morali sklepi, ki jih sprejmejo pogodbenice konvencije CITES in njihovi vodstveni organi, temeljiti na znanstvenih merilih za ohranjanje vrst, najboljših razpoložljivih in zanesljivih znanstvenih informacijah, previdnostnem načelu in enakopravnem posvetovanju z zadevnimi državami na območju razširjenosti;

29. spodbuja vse pogodbenice, naj razvijejo znanstvena orodja za zagotavljanje zanesljivih znanstvenih podatkov, ki bodo podlaga za odločitve v zvezi z varstvom vrst in trgovinskimi predpisi v okviru konvencije CITES, vključno s sistemi spremljanja, modeliranjem populacij in raziskavami o posameznih vrstah;

30. poziva odbore CITES, naj pri odločanju v zvezi z varstvom vrst in trgovinskimi predpisi, zlasti pa pri razpravi o legitimnosti ugotovitev o zakoniti pridobitvi, ugotovitvah o neškodljivosti, kvotah in omejitvah ulova, ki jih zagotovijo pogodbenice, v celoti upoštevajo legitimnost, točnost in ustreznost podatkov in dokazov ter v primeru utemeljenih pomislekov uvedejo začasno ustavitev trgovanja;

31. je seznanjen z zahtevami za prerazvrstitev vrst s seznama iz Dodatka I na seznam z nižjo stopnjo zaščite iz Dodatka II zaradi uspešnih ukrepov ohranjanja vrst in preprečevanja divjega lova v državah na območju razširjenosti, kot je primer belega nosoroga v Namibiji; poudarja, da bi morala biti vsaka prerazvrstitev vrste na seznam z nižjo stopnjo zaščite znanstveno utemeljena ter da bi morala koristiti lokalni populaciji in ekosistemom ter omogočiti povečanje območja razširjenosti vrste znotraj zgodovinskega območja razširjenosti, ne bi pa se smela uporabljati za izogibanje izvoznim omejitvam iz konvencije CITES;

([24]) Tench, T., „Surprise Sale of 40 White Rhinos from Namibia to American Buyers in Texas Raises Questions about CITES Compliance“ (Nepričakovana prodaja 40 namibijskih belih nosorogov ameriškim kupcem iz Teksasa vzbuja dvome o skladnosti s konvencijo CITES), Agencija za okoljske preiskave, 2024, https://eia.org/blog/surprise-sale-of-40-white-rhinos-from-namibia-to-american-buyers-in-texas-raises-questions-about-cites-compliance/.

([25]) Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 166, 19.6.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/865/oj).

32. poziva pogodbenice, naj zasnujejo jasne smernice o uporabi izlova na gojiščih vzrejenih vodnih vrst, vrnjenih v odprte vode, pri čemer želi opomniti, da izvajanje konvencije CITES za vodne vrste prinaša posebne izzive in da lahko zloraba tega pojma ogrozi cilje konvencije; podpira spremenjeni osnutek resolucije o trgovini, ohranjanju in upravljanju vrst jegulj, v katerem je navedeno, da izvorna koda R morda ni primerna za uporabo za rod;

33. priznava, da so nekatere skupnosti odvisne od vrst s seznamov CITES, saj te vrste podpirajo njihovo preživetje, tudi z dohodki iz trajnostne in zakonite trgovine s prostoživečimi vrstami; opozarja, da je domorodna ljudstva in lokalne skupnosti pomembno smiselno vključevati v postopke odločanja CITES, vključno z uvrščanjem vrst na seznam in izvajanjem konvencije; priznava, da so lokalne skupnosti in države ključne zaščitnice svojih prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst ter da bi moralo tako tudi ostati;

34. izraža zaskrbljenost, ker dejavnosti sekretariata CITES niso pregledne in se ne nadzorujejo; poziva pogodbenice, naj razmislijo o mehanizmih za izboljšanje preglednosti in nadzora pri določanju prednostnih nalog v delovnih načrtih; poziva sekretariat, naj redno poroča o vseh neizpolnjenih zavezah iz obstoječih sklepov, naj se v vseh predlogih za nove naloge upoštevajo proračunske in kadrovske potrebe ter naj ustrezni odbor pri zaposlovanju zunanjih svetovalcev določi njihove mandate;

35. poudarja, da je medinstitucionalna preglednost v zvezi s stališčem EU pomembna za zasedanja pogodbenic konference CITES; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo vsi sklepi Sveta v zvezi s stališčem EU za zasedanja pogodbenic konference CITES pred temi zasedanji javno dostopni vsem institucijam EU; poudarja, kako pomembna je preglednost pri oblikovanju stališč EU za zasedanja pogodbenic konference CITES, saj lajša sodelovanje in prispevanje deležnikov pred konferencami pogodbenic in med njimi;

Financiranje in drugi viri

36. poziva Komisijo in vse pogodbenice, naj zagotovijo zadostne finančne, človeške, tehnične in tehnološke vire za ustrezno izvajanje in izvrševanje konvencije ter naj optimizirajo uporabo sedanjih virov in mehanizmov;

37. izraža zaskrbljenost zaradi vse večje delovne obremenitve sekretariata CITES, konference pogodbenic in odborov, saj nimajo na voljo zadosti virov;

38. obžaluje, da je vse več sklepov, ki so jih sprejele pogodbenice konference CITES, delno ali v celoti neizpolnjenih zaradi nezadostnih virov in neustreznega prednostnega razporejanja virov, ki so na voljo za njihovo izvajanje; poziva sekretariat in pogodbenice, naj prednostno obravnavajo vprašanja, povezana z osrednjim mandatom CITES, in vire preusmerijo v reševanje teh vprašanj;

39. poziva, naj se v naslednjem večletnem finančnem okviru EU namenska sredstva dodelijo boju proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami in podpori trajnostne rabe naravnih virov; poudarja, da je treba okoljsko kriminaliteto, vključno s kriminalom, povezanim s prostoživečimi vrstami, vključiti v prihodnje proračunske prednostne naloge EU, in sicer s celovitim pristopom, ki združuje vidike varnosti, preprečevanja, izvrševanja in mednarodnega sodelovanja;

Strateška vizija CITES: 2021–2030

40. podpira izjavo o viziji ([26]), da bi bila do leta 2030 vsa mednarodna trgovina s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami zakonita in trajnostna, skladna z dolgoročnim ohranjanjem vrst ter tako prispevala k zaustavitvi izgubljanja biotske raznovrstnosti, zagotavljanju njene trajnostne rabe in uresničevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030;

41. pozdravlja, da so prepoznane medsebojne povezave med konvencijo CITES, Konvencijo o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali, cilji trajnostnega razvoja in Konvencijo o biološki raznovrstnosti; poudarja, da je treba spodbujati sinergijo z mehanizmom za pregled UNTOC;

([26]) Resolucija konference št. 18.3 o strateški viziji CITES: 2021–2030.

42. opozarja, da lahko konvencija CITES pomembno prispeva k doseganju ciljev Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost, zlasti kadar bi morale odločitve, sprejete na podlagi konvencije CITES, pravilno odražati stanje ohranjenosti in potrebe vrst; meni, da bi bilo treba pregled strateške vizije CITES za obdobje 2021–2030 obravnavati na 20. zasedanju konference pogodbenic, da bi vizijo uskladili s cilji Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost in njegovim okvirom za spremljanje;

43. podpira poudarek strateške vizije na sodelovanju in zagotavljanju, da bodo imele pogodbenice potrebna finančna sredstva in zmogljivosti za izvajanje konvencije; ugotavlja, da bi moral biti ta poudarek usklajen s ciljem D ter ciljema 20 in 21 Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost glede ustreznih finančnih sredstev, krepitve zmogljivosti, tehničnega in znanstvenega sodelovanja ter najboljših razpoložljivih podatkov, informacij in znanja ter da bi moral prispevati k uresničevanju navedenih ciljev;

Pristop „eno zdravje“ in vloga konvencije CITES pri zmanjševanju tveganja za pojav zoonoz

44. poudarja, da ima konvencije CITES ključno vlogo pri zmanjševanju tveganj za preskok patogenov in pojav zoonoz, ki so povezane z mednarodno trgovino s prostoživečimi vrstami in pomenijo tveganje za okolje in javno zdravje; poudarja, kako pomemben je previdnostni pristop v skladu s pristopom „eno zdravje“, na podlagi katerega se pri ocenjevanju in krepitvi preprečevanja teh tveganj priznava medsebojna povezanost zdravja živali, ljudi in okolja;

45. poziva EU in vse pogodbenice, naj na podlagi konvencije CITES nujno sprejmejo resolucijo, ki bo spodbujala uporabo pristopa „eno zdravje“ v mednarodni trgovini s prostoživečimi vrstami; poziva vse pogodbenice, naj v svojih nacionalnih zakonodajah in pri izvajanju konvencije uporabljajo operativno opredelitev pristopa „eno zdravje“, ki jo je oblikovala skupina strokovnjakov na visoki ravni;

46. poziva k sodelovanju organov CITES z nacionalnimi in mednarodnimi organi za zdravje živali in javno zdravje, da bi razvili strategije in akcijske načrte za varno, zakonito in sledljivo trgovino, prepoznavanje tveganja bolezni in varen prevoz bioloških vzorcev; pozdravlja skupni program s Svetovno organizacijo za zdravje živali, v okviru katerega se obravnavajo vrzeli v znanju ter opredeljujejo praktične rešitve za zmanjšanje tveganj preskoka patogenov v dobavnih verigah prostoživečih živali;

47. opozarja na smernice Svetovne zdravstvene organizacije, Svetovne organizacije za zdravje živali in Programa OZN za okolje, v skladu s katerimi bi morali nacionalni organi začasno ustaviti trgovino z živimi divjimi sesalci za prehrano ali vzrejo na tradicionalnih trgih, razen če so uvedeni učinkoviti predpisi in ustrezne ocene tveganja; opozarja, da IPBES priporoča odstranitev prostoživečih vrst, če je bilo pri trgovini z njimi ugotovljeno visoko tveganje pojava bolezni;

48. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se v EU še naprej tihotapijo znatne količine mesa domačih in divjih živali, kar ogroža zdravje živali in ljudi ter biotsko raznovrstnost; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za usklajen odziv EU na to vprašanje, med drugim z vzpostavitvijo sistemov zbiranja podatkov o mesu domačih in divjih živali;

49. poziva EU in vse druge pogodbenice, naj poskrbijo za dobrobit živih živali v vzrejnih obratih in vzdolž trgovinske verige ob upoštevanju znanstvenih dokazov o tem, da so neustrezne razmere pri namestitvi in prevozu prostoživečih živali ter trgovanju z njimi povezane s pojavom in prenosom bolezni, kar ogroža zdravje živali in ljudi;

50. priznava močnejše medsebojne vplive med ljudmi, živino in prostoživečimi vrstami, ki so zlasti posledica spremembe rabe zemljišč, izgube habitatov in razdrobljenosti ekosistemov; poudarja, da lahko izzivi, povezani s temi medsebojnimi vplivi, povzročijo konflikte in povečan prenos zoonoz in bolezni živine ter negativno vplivajo na biotsko raznovrstnost in dobrobit živali; poziva Komisijo in države članice, naj ta tveganja obravnavajo s celostnimi strategijami za sobivanje, vključno z ohranjanjem habitatov, znanstveno utemeljenimi ukrepi za ohranjanje prostoživečih vrst, preventivnimi ukrepi in ozaveščanjem, ter naj zagotovijo, da se pri bo izvajanju konvencije CITES v okviru širših prizadevanj za ohranjanje in javno zdravje upoštevala tudi dinamika sobivanja;

Večja vloga EU v svetovnem boju proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami

51. ponovno poziva Komisijo in države članice, naj v svetu prevzamejo vodilno vlogo pri prizadevanjih za odpravo trgovine z ogroženimi vrstami in njihovimi telesnimi deli;

52. poudarja, da bi bilo treba vprašanja, povezana z nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami, sistematično upoštevati v trgovinski politiki EU, tudi pri sklepanju dvostranskih sporazumov;

53. izraža zaskrbljenost, ker se v EU še naprej trguje s slonovino ([27]) kljub spremembam Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 ([28]) in revidiranim smernicam o ureditvi EU, ki ureja trgovino s slonovino ([29]); poziva Komisijo in države članice, naj te smernice nadomestijo s pravno zavezujočimi zakonskimi predpisi na tem področju;

54. poudarja, da so odsotnost skupnega okvira EU za določbe o dobrobiti v zvezi z vzrejo in posedovanjem vrst hišnih živali, razen psov in mačk, in njihovim dajanjem na trg ter različna nacionalna pravila vzrok za nedoslednosti, vrzeli pri izvrševanju, zmedo potrošnikov in pogosto resne posledice za dobrobit živalskih vrst, ki niso primerne za gojenje kot hišne živali, ter tveganja za biotsko raznovrstnost, zdravje in varnost ljudi ter ohranjanje narave; poziva Komisijo, naj na podlagi priporočil študije o nujnosti, dodani vrednosti in izvedljivosti pozitivnega seznama živali, ki jih je dovoljeno gojiti kot hišne živali ali z njimi trgovati na ravni EU, hitro predlaga takšen seznam ter pri tem upošteva znanstvene ocene tveganja in okoljska merila;

55. poziva Komisijo, naj glede na prihodnjo uvedbo pozitivnega seznama hišnih živali za vso EU zagotovi tehnično pomoč in strokovno znanje, da bi tretje države podprla pri oblikovanju znanstveno utemeljenih pozitivnih seznamov za posedovanje hišnih živali, vključno s smernicami o ocenah tveganja za posamezne vrste, mehanizmih izvrševanja in zakonodajnih okvirih;

56. pozdravlja Uredbo Komisije (EU) 2025/130 z dne 28. januarja 2025 o spremembi Uredbe (ES) št. 865/2006 ([30]) z namenom izvajanja zahtev iz resolucije konference CITES št.12.10 (Rev. CoP15) v zvezi z registracijo operacij za vzgojo osebkov živalskih vrst s seznama iz Dodatka I h konvenciji v ujetništvu za komercialne namene; poziva Komisijo, naj strogo spremlja izvajanje in izvrševanje v državah članicah, ter poziva k pravočasnemu posredovanju registracije operacij sekretariatu CITES;

57. poziva Komisijo, naj strogo spremlja izvajanje in izvrševanje v državah članicah, ter poziva k pravočasnemu posredovanju registracije operacij sekretariatu CITES; poziva, naj se zahteve po uvoznih dovoljenjih razširijo na vse lovske trofeje iz Priloge B k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97 ([31]), razen če je znanstveno dokazano drugače;

58. poudarja, da je vzpostavitev podrobnega informacijskega sistema EU ključna za reševanje vprašanja nezakonite trgovine s prostoživečimi vrstami; poziva Komisijo, naj razširi že obstoječe predpise in orodja, vključno s sistemom TRACES (Trade Control and Expert System), da bi evidentirali in javno objavili podatke o vrstah, obsegu in izvoru vsega uvoza vrst s seznama CITES in vrst, ki niso na seznamu, v EU, da bi omogočili boljše spremljanje trgovine z njimi, prepoznavali trende in tveganja ter prispevali k prihodnjim politikam in odločanju;

([27]) Nedavna raziskava IFAW (https://www.ifaw.org/international/resources/elephant-in-the-net) kaže, da se znatne količine slonovine v EU še vedno tržijo na spletu in da je bilo preverljivo dokazilo o zakonitosti (potrdilo) predloženo le za 9,9 % obdelane slonovine in le za 3,1 % neobdelane slonovine.

([28]) Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 166, 19.6.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/865/oj).

([29]) UL C 528, 30.12.2021, str. 19.

([30]) Uredba Komisije (EU) 2025/130 z dne 28. januarja 2025 o spremembi Uredbe (ES) št. 865/2006 glede sprememb v okviru Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami ter možnosti naknadne izdaje dovoljenj (UL L, 2025/130, 29.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/130/oj).

([31]) Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi, (UL L 61, 3.3.1997, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/338/oj).

59. poudarja, da bi lahko bila 20. konferenca pogodbenic konvencije CITES priložnost za opredelitev glavnih držav in regij, od koder se izvažajo prostoživeče živali, da bi uvedli strožji nadzor in da bi te države in regije spodbudili k sprejetju strogih preventivnih ukrepov proti nezakonitemu izvozu;

60. pozdravlja prispevek EU k podpiranju prizadevanj za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami po vsem svetu; poziva EU in njene države članice, naj podprejo vključitev novega odstavka v resolucijo generalne skupščine OZN A/79/L.96 iz leta 2025 o boju proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami s kriminalizacijo uvoza vseh prostoživečih vrst ali izdelkov iz njih, pridobljenih v nasprotju z nacionalno zakonodajo, ter naj pomagajo partnerskim državam, ki so vir prostoživečih živali in proizvodov iz njih, tranzitne točke in/ali namembni kraji za prodajalce in kupce;

Akcijski načrt EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami

61. priznava, da so v zvezi z akcijskim načrtom države članice, Komisija in drugi deležniki dosegli pomemben napredek; poudarja, da je treba načrt še naprej izvajati in za to dodeliti ustrezne človeške in finančne vire; poziva države članice, naj zbirajo in zagotavljajo podatke za merjenje in ocenjevanje svojega napredka;

62. poziva države članice, naj okrepijo zmogljivosti pristojnih nacionalnih organov, med drugim tožilstva in sodstva, da bi primere nezakonite trgovine s prostoživečimi vrstami preiskovali in preganjali hitro in učinkovito, in naj omogočajo sodelovanje med ustreznimi nacionalnimi organi;

63. poudarja, kako pomembne so ključne agencije EU, Europol, Eurojust in Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL) v boju proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami; poziva k zadostni podpori iz naslednjega večletnega finančnega okvira in letnega proračunskega postopka, da bi tem subjektom zagotovili ustrezna sredstva in osebje;

64. priporoča, naj EU in njene države članice kriminalizirajo trgovino z nezakonito pridobljenimi prostoživečimi vrstami in njihovo posedovanje, ne glede na njihovo uvrstitev na seznamu iz dodatkih k konvenciji CITES; poziva Komisijo, naj ugotovitve študije o izvedljivosti kriminalizacije trgovine z nezakonito pridobljenimi prostoživečimi vrstami ([32]) uporabi za prednostno predstavitev ustreznih zakonodajnih predlogov;

65. poziva Komisijo in države članice, naj se spoprimejo z vprašanjem vse večjega povpraševanja po živih prostoživečih živalih in izdelkih iz njih, in sicer z izvajanjem in podpiranjem pobud za zmanjšanje povpraševanja na podlagi dokazov v državah članicah EU;

66. poziva Komisijo in države članice, naj razširijo ukrepe, tako da bodo presegali sedanje področje uporabe cilja 14 akcijskega načrta EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami, da bi povečali zmogljivosti za reševanje prostoživečih živali in rehabilitacijo prostoživečih živali, zaseženih pri nezakoniti trgovini, in sicer z viri, financiranjem in usposabljanjem, skupaj z nacionalnimi akcijskimi načrti za upravljanje zaseženih živih živali;

Organizirani kriminal, kibernetska varnost in zasežene živali

67. vztraja, da morajo mednarodni kriminal, povezan s prostoživečimi vrstami, vse pogodbenice priznati kot hudo obliko kaznivih dejanj, organizirani kriminal in predhodna kazniva dejanja ([33]) ter da bi ga bilo treba v najhujši obliki opredeliti kot ekocid; poziva vse države članice EU, naj svojo nacionalno zakonodajo uskladijo z opredelitvijo hudih kaznivih dejanj iz Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu (UNTOC), tako da zagotovijo, da se bodo kazniva dejanja, povezana s prostoživečimi vrstami, obravnavala kot predhodna kazniva dejanja, ki so ustrezno kazniva v skladu z njihovimi kazenskimi zakoniki;

68. spodbuja države članice, naj vzpostavijo odvračilne kazenske ukrepe za boj proti nezakonitemu kupovanju in prodajanju prostoživečih živali ter trgovanju z njimi;

([32]) *Society for Conservation Biology*, *Resolving Uncertainties in the Legality of Wildlife Trade to Support Better Outcomes for Wildlife and People* (Odpravljanje negotovosti glede zakonitosti trgovine s prostoživečimi vrstami za boljše rezultate za prostoživeče vrste in ljudi), https://conbio.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/conl.13110.

([33]) Resolucija generalne skupščine OZN RES/77/325 vsebuje poziv državam članicam, naj nezakonito trgovino z zavarovanimi živalskimi in rastlinskimi vrstami razglasijo za hudo kaznivo dejanje (6. točka) ter po potrebi pregledajo in spremenijo državno zakonodajo, tako da se bodo kazniva dejanja, povezana z nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami, obravnavala kot predhodno kaznivo dejanje (9. točka) https://digitallibrary.un.org/record/4020317?v=pdf.

69. je seznanjen, da se trenutno ocenjuje, ali bi bilo treba v okviru Konvencije OZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu oblikovati protokol o okoljski kriminaliteti; poudarja, da je treba dialog o tej zadevi nadaljevati, s posebnim poudarkom na kriminalu, povezanem s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami; opozarja, da mora protokol vsebovati določbo, da morajo pogodbenice kriminalizirati uvoz prostoživečih vrst, nezakonito odvzetih iz držav njihovega izvora, in trgovino z njimi;

70. poziva države članice, naj vzpostavijo čezmejno sodelovanje, izmenjavo obveščevalnih podatkov in usklajevanje z različnimi ustreznimi mednarodnimi organi in institucijami, da bi ukrepale proti organiziranim kriminalnim združbam, ki so vpletene v nezakonito trgovino s prostoživečimi vrstami; poudarja, da je treba vlagati v spremljanje in analiziranje razvoja dogodkov na nezakonitih trgih s prostoživečimi vrstami in s tem povezane kriminalitete;

71. poziva Komisijo, naj poskrbi za usklajevanje pri izvajanju direktive o okoljski kriminaliteti, uredbe o trgovini s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami ([34]), revidiranega akcijskega načrta EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami in drugih ustreznih politik EU, kot je akt o digitalnih storitvah ([35]); poziva države članice, naj do 21. maja 2026 prenesejo direktivo o okoljski kriminaliteti ter uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z navedeno direktivo;

72. poziva države članice, naj zagotavljajo in spodbujajo dosledno in pregledno poročanje o vseh zaseženih ali zaplenjenih živih živalih konvenciji CITES, Europolu in državam izvora; poziva države članice, naj omogočijo, da se zaseženi prihodki storilcev kaznivih dejanj uporabijo za povečanje zmogljivosti za reševanje prostoživečih živali in zatočišča zanje;

73. izraža zaskrbljenost zaradi nerešenih vprašanj pri izvajanju resolucije konference CITES št. 17.8. (Rev. CoP19) o odstranitvi zaseženih osebkov, navedenih na seznamu CITES, poudarja, da je treba izboljšati smernice o takojšnjem ravnanju, odločanju izvršilnih organov in ustreznih možnostih namestitve, da se prepreči ponovni vstop osebkov v trgovino;

74. izraža zaskrbljenost zaradi porasta kibernetskega kriminala, povezanega s prostoživečimi vrstami; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo prizadevanja za boj proti njemu, tudi z doslednim izvajanjem in polnim izvrševanjem akta o digitalnih storitvah ter okrepljenim mednarodnim sodelovanjem, da bi se opredelila in izvajala dobra praksa ter oblikovali ukrepi za boj proti nezakoniti spletni trgovini; poziva Komisijo, naj pripravi posebne smernice EU za obravnavanje kibernetske kriminalitete v povezavi s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami v skladu z določbami akta o digitalnih storitvah, pri čemer naj poskrbi za zagotovi usklajene politike v državah članicah in spodbuja sodelovanje med vsemi ustreznimi deležniki;

Spremembe dodatkov h konvenciji CITES

75. izraža močno podporo spremembi dodatkov h konvenciji CITES, in sicer s predlogi za uvrstitev na seznam, ki so jih posredovale EU in njene države članice;

76. poziva države članice, naj spodbujajo preuvrstitev ogroženih rodov in vrst iz Dodatka II v Dodatek I h konvenciji CITES po znanstveni oceni, zlasti morskih psov (*Selachii*), morskih konjičkov (*Hippocampus*), drevesnih kengurujev (*Dendrolagus*) in marmozetk rodu mico (*Mico*); poziva EU in njene države članice, naj podprejo predloge za uvrstitev drugih ustreznih vrst morskih psov na seznam v Dodatku II h konvenciji CITES, zlasti globokomorskih vrst, ki so izrazito ranljive, na primer hlastavega globokomorskega trneža;

77. je seznanjen z uradnimi obvestili pogodbenicam o posvetovanju z državami na območju razširjenosti o predlogu za prenos naslednjih vrst iz Dodatka II v Dodatek I: *Mobula spp*. (manta in vražja manta) ([36]), *Rhincodon typus* (orjaški kitovec) ([37]) in *Carcharhinus longimanus* (dolgoplavuti morski pes) ([38]) ter poziva Komisijo in države članice EU, naj preuvrstitev podprejo;

([34]) Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 61, 3.3.1997, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/338/oj).

([35]) Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([36]) CITES, uradno obvestilo pogodbenicam, https://cites.org/sites/default/files/notifications/E-Notif-2024-133.pdf.

([37]) CITES, uradno obvestilo pogodbenicam, https://cites.org/sites/default/files/notifications/E-Notif-2024-118.pdf.

([38]) CITES, uradno obvestilo pogodbenicam, https://cites.org/sites/default/files/notifications/E-Notif-2024-134.pdf.

78. poziva države članice, naj po znanstveni oceni spodbujajo polno vključitev ogroženih vrst, ne glede na geografsko razširjenost, v Dodatek I h konvenciji CITES, zlasti slonov (*Elephantidae*), levov (*Panthera leo*) in nosorogov (*Rhinocerotidae*);

79. poziva države članice, naj spodbujajo vključitev ogroženih vrst v dodatke h konvenciji CITES na podlagi znanstvene ocene, med drugim zlasti velikega hrčka (*Cricetus cricetus*), domačega vrabca (*Passer domesticus)*, pribe (*Vanellus vanellus*) in poljskega škrjanca (*Alauda arvensis*);

80. poziva EU in vse pogodbenice, naj izboljšajo ureditev mednarodne trgovine z dvoživkami in v dodatke h konvenciji CITES vključijo tri vrste *Pelophylax* (*Pelophylax epeiroticus, P. shqipericus* in *P. ridibundus*);

81. poziva države članice, naj po znanstveni oceni spodbujajo vključitev ali višjo preuvrstitev ogroženih rodov in vrst koral ter vrst, povezanih s krčenjem deževnega gozda ali predelavo v tropski les, v dodatke h konvenciji CITES, zlasti tika (*Tectona grandis*), ebenovca (*Diospyros*) in mahagonija;

82. poziva EU, naj na podlagi meril, opredeljenih v resoluciji konference CITES 9.24 (Rev. CoP17), oceni ustreznost morebitnega predloga za prenos sokola selca iz Dodatka I v Dodatek II ter mu nasprotuje, če merila niso izpolnjena;

83. poziva EU in njene države članice, naj podprejo vključitev ali preuvrstitev vrst, ki jih ogroža trgovina z eksotičnimi hišnimi živalmi, predloge za uvrstitev ogroženih endemičnih vrst na seznam ter prepoved izvoza živih osebkov, če je ujetje ali izvoz teh vrst prepovedan z nacionalno zakonodajo zadevne pogodbenice;

84. obžaluje vse večje povpraševanje po plavalnih mehurjih grb *Sciaenidae*; poziva k ukrepom, s katerimi bi zagotovili, da mednarodna trgovina ne bo ogrozila preživetja vrst ali povečala tveganja za naključno ulovljene zavarovane vrste; poziva pogodbenice, naj predlagajo, da bi vrste, ki vzbujajo zaskrbljenost, vključili v dodatke, če so izpolnjena merila CITES, ter zagotovi zakonito, sledljivo in biološko trajnostno trgovino z njimi;

Problematika posameznih vrst

Vodne vrste

85. poziva države članice, pa tudi vse tranzitne države in države, ki gojijo in redijo jegulje v ribogojstvu, naj okrepijo sodelovanje in ukrepe za učinkovit boj proti nezakoniti trgovini z njimi in za razbijanje kriminalnih mrež ter naj temu namenijo zadostna sredstva; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo, da bosta na 20. zasedanju konference pogodbenic sprejeti resolucija o trgovini z osebki *Anguilla spp*. in uvrstitev vseh preostalih vrst tega rodu v Dodatek II poleg jegulje;

86. poudarja, da imajo morski psi in raže odločilno vlogo pri ohranjanju zdravja oceanskih ekosistemov; opozarja, da obojim zaradi resnih nevarnosti, povezanih s trgovino, vztrajno grozi izumrtje, zlasti globokomorskim morskim psom; poziva EU in njene države članice, naj podprejo in sopredlagajo predloge in resolucije CITES, s katerimi bi bolj zaščitili morske pse in raže pred netrajnostno in nezakonito trgovino, pa tudi degradacijo habitatov in onesnaževanjem;

87. spodbuja pogodbenice, naj delijo ugotovitve o neškodljivosti za vrste morskih psov in raž; poziva pogodbenice, naj nemudoma ukrepajo, da bi odpravile razlike v podatkih o trgovini z izdelki, ki vsebujejo morske pse, uvrščene na seznam CITES, zabeleženih v podatkovni zbirki CITES o trgovini, in izboljšale skladnost;

88. poudarja vztrajne težave pri prepoznavanju in dokumentiranju trgovine z živimi koralami in koralnimi kamni; poziva pogodbenice, naj podprejo nadaljnje delo v zvezi z identifikacijo in sledljivostjo vrst v trgovini s koralami; poziva k morebitnemu pregledu ustreznih določb v okviru resolucije konference CITES št. 12.3 (Rev. CoP19) za odpravo vrzeli pri identifikaciji;

89. poziva Komisijo in države uradni članice, naj zagotovijo, da bo na 20. zasedanju konference sprejeta resolucija za izboljšanje stanja ohranjenosti in zakonsko ureditev mednarodne trgovine z vrstami grb (*Sciaenidae*);

90. poziva EU, ki je po vrednosti ([39]) ena največjih uvoznic morskih okrasnih rib, in vse pogodbenice, naj podprejo ukrepe za izboljšanje stanja ohranjenosti in za zakonsko ureditev mednarodne trgovine z morskimi okrasnimi ribami;

Velike mačke

91. priznava, da so nekatere vrste velikih mačk med najbolj ogroženimi vrstami s seznamov CITES ter da sta ohranitev vrst velikih mačk s seznama CITES in ureditev trgovine z njimi pred številnimi izzivi; poziva, naj se dodelijo ustrezna finančna sredstva, sorazmerna s temi izzivi; poziva k izvajanju časovno omejenih priporočil glede ohranjanja za posamezne države ter h konkretnim finančnim zavezam za ohranjanje velikih mačk;

92. je seznanjen, da resolucija konference CITES št. 12.5 (Rev. CoP19) pogodbenicam nalaga, da morajo sekretariatu CITES zagotoviti informacije o azijskih velikih mačkah; obžaluje, da so države na območju njihove razširjenosti glede tega vztrajno neodzivne; poziva EU in vse pogodbenice, naj na 20. zasedanju konference pogodbenic sprejmejo odločne sklepe v zvezi z azijskimi velikimi mačkami v ujetništvu;

93. je močno zaskrbljen zaradi trgovine z živimi tigri in njihovimi telesnimi deli; močno obžaluje, da predpisi EU o trgovini s prostoživečimi vrstami ne preprečujejo trgovine s tigri, vzrejenimi v ujetništvu, in njihovimi telesnimi deli;

94. obžaluje predlog za črtanje sklepa konference CITES št. 18.105 o azijskih leopardih, čeprav še vedno obstajajo pomisleki glede nezakonite trgovine z njimi; poziva sekretariat CITES, naj izvede podroben pregled nezakonite trgovine in stanja ohranjenosti azijskih leopardov ter naj posodobljene ugotovitve predstavi na 20. zasedanju konference pogodbenic konvencije CITES; poziva k pregledu resolucije konference CITES št. 10.14 (Rev. CoP19), da bi preprečili prekomerno izkoriščanje te vrste;

Sloni

95. poziva k podpori predlagane spremembe nomenklature za uvrstitev afriških slonov v rod *Loxodonta spp*. ter razvoju enostavnega in enotnega pravnega okvira za trgovino z živimi afriškimi sloni, ulovljenimi v divjini, ki bo omejil izvoz na programe za ohranjanje *in situ* ali zavarovana območja v naravi znotraj naravnega in zgodovinskega območja razširjenosti te vrste v Afriki;

96. je zaskrbljen zaradi vse večje nezakonite trgovine s telesnimi deli azijskih slonov in izdelki iz njih, zlasti na spletu; poudarja, kako pomembno je ohraniti in obnoviti sklep konference CITES št. 18.226 (Rev. CoP19) na CoP20; spodbuja k tesnejšemu sodelovanju med deležniki in državami na območju razširjenosti ter jih poziva, naj bolj proaktivno sodelujejo v razpravah in si prizadevajo za okrepitev spremljajoče resolucije konference CITES št. 10.10 (Rev. CoP19);

97. ima pomisleke zaradi omejenega napredka pri izvajanju sklepov konference CITES št. 19.68 do št. 19.70 o pregledu procesa nacionalnih akcijskih načrtov za slonovino; poudarja, je treba opraviti neodvisen pregled procesa nacionalnih akcijskih načrtov za slonovino ter zagotoviti podporo zmogljivosti državam, ki so bile opredeljene kot viri, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost v svetovni trgovini s slonovino;

98. poziva EU, naj zagotovi, da bo informacijski sistem za trgovino s sloni (ETIS) ostal zanesljiv mehanizem in vir informacij o trendih nezakonite trgovine s slonovino; pozdravlja novo orodje, ki je bilo uvedeno na spletni platformi ETIS, da bi bili podatki o zasegih v sistemu ETIS javno dostopni na ravni države;

99. poziva EU in vse pogodbenice, naj sprejmejo vse zakonodajne, regulativne in izvršilne ukrepe, da nemudoma zaprejo domači trg za komercialno trgovanje s surovo in obdelano slonovino;

([39]) Biondo, M., in drugi. *An Updated Review of the Marine Ornamental Fish Trade in the European Union* (Posodobljeni pregled trgovine z morskimi okrasnimi ribami v Evropski uniji), 2024, https://www.mdpi.com/2076-2615/14/12/1761.

100. poziva k nujnemu zaprtju preostalih zakonitih domačih trgov s slonovino ter poziva EU in vse pogodbenice, naj nasprotujejo vsem predlogom za odpravo omejitev v trgovini s slonovino;

101. poziva EU in vse pogodbenice, naj podprejo nekomercialno uničenje zalog slonovine in drugih zalog vrst s seznamov CITES, vključno z luskavci in rogovi nosorogov; poziva EU in vse pogodbenice, naj podprejo obnovitev sklepov konference CITES št. 18.184 in 18.185 o zalogah slonovine;

Druge vrste

102. izraža zaskrbljenost zaradi razlogov za zamudo pri sklicu seje projektne skupine za izvrševanje konvencije CITES v zvezi z nosorogi; poudarja pomen upoštevanja določb o zmanjšanju povpraševanja iz resolucije konference CITES št. 9.14 (Rev. CoP19) o ohranjanju afriških in azijskih nosorogov ter trgovini z njimi, odločno poziva vse pogodbenice, naj spoštujejo svojo zavezo glede zaprta trgov za rogove nosorogov ter krepitve izmenjave obveščevalnih podatkov in skupnih operacij za boj proti trgovini z rogovi nosorogov, tudi s spodbujanjem mednarodnega sodelovanja, izvajanjem skupnih operacij in sledenjem finančnim tokovom;

103. obžaluje, da Kitajska nima preglednosti glede zalog luskavcev; poziva pogodbenice, naj še naprej pošiljajo letna poročila o zalogah luskavcev, kot je opisano v resoluciji konvencije CITES št. 17.10 (Rev. CoP19)o ohranjanju luskavcev in trgovini z njimi; spodbuja k oblikovanju časovno omejenih in merljivih priporočil, da bi zaprli zakonite domače trge, ki prispevajo k nezakoniti trgovini in divjemu lovu;

104. izraža veliko zaskrbljenost zaradi vztrajnega zmanjševanja populacij kalifornijske rjave pliskavke in totoabe; poziva Mehiko, naj nemudoma in v celoti izvaja svoj akcijski načrt za skladnost v zvezi z ribo totoaba; poziva sekretariat CITES, naj začasno ustavi trgovino z državo na območju razširjenosti, ker v zvezi z ribo totoaba ne izvaja v celoti akcijskega načrta za skladnost; poziva EU in njene države članice ter vse tranzitne in namembne države, naj okrepijo ukrepe za učinkovit boj proti nezakoniti in netrajnostni trgovini s totoabami in naj temu namenijo zadostna sredstva;

105. poziva EU in njene države članice, naj odpravijo vrzeli v svoji zakonodaji, ki omogočajo nezakonito trgovino s prostoživečimi pticami, izboljšajo izvrševanje veljavne zakonodaje o prepovedi uvoza ulovljenih prostoživečih ptic ter podprejo ukrepe za večjo regulacijo mednarodne trgovine s pticami;

106. poziva EU in vse pogodbenice, naj podprejo ukrepe za izboljšanje stanja ohranjenosti in za ureditev mednarodne trgovine z nevretenčarji;

107. je seznanjen z vztrajnim delom na področju ohranjanja dvoživk in ureditve trgovine z njimi v skladu s sklepi konference CITES št. 19.197 do 19.199 o ohranjanju dvoživk (*Amphibia spp.*); poziva pogodbenice, naj se še naprej ukvarjajo z vplivom mednarodne trgovine z žabami na prostoživeče populacije ter naj podprejo nadaljnja prizadevanja v zvezi z ohranjanjem dvoživk in v zvezi z ureditvijo trgovine z njimi na 20. zasedanju konference pogodbenic;

108. poziva države članice, naj si prizadevajo za boljšo zaščito polarnega medveda (*Ursus maritimus*) in naj se spoprimejo z grožnjami, ki jih zanj pomeni izkoriščanje za trgovino s trofejami in kožami;

°
° °

109. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter pogodbenicam in sekretariatu Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami.